

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

A Magyar
Mezőgazdaság
mellélete

XXIII. évfolyam
2022. március

Nehéz, de sikeres évet zárt a MOHOSZ

A koronavírus-világjárvány volt az egyik oka, hogy nem tudtunk korábban beszélgetni Dérer Istvánnal, a MOHOSZ OHSZK főigazgatójával. Szerencsére túl vagyunk a megpróbáltatásokon, így végre értékelhettünk a szövetség tavalyi tevékenységét. A több mint 700 ezer horgászt tömörítő szervezet az ország legnagyobb civil közössége, így minden bizonnyal nem érdemtelenül tartanak igényt nagyobb kormányzati figyelemre és támogatásra – amit Orbán Viktor miniszterelnök személyesen is megígért a „Szövetségben a horgászokkal” című kormányzati kiadványban.

• **Főigazgató úr, milyen évet zárt a MOHOSZ? Vagy válasszuk ketté a dolgot, az alaptevékenységre és a közfeladatok ellátására.**

– Úgy gondolom, hogy nehézségekkel teli, de alapvetően sikeres évet zárt a Magyar Országos Horgász Szövetség, mindkét Ön által említett területen. Ez azért nagy szó, mert 37 közfeladatot kell tisztességesen, jól ellátnunk, a jogszabályoknak megfelelően. A klasszikus érdekképviselet és érdekvédelem szintén nagy feladathalmaz, és, persze, mindkét területről vannak áthatások is. A MOHOSZ sportági szakszövetségként is működik, ezért mindig elmondjuk, hogy a MOHOSZ működése atipikus. A klasszikus civil szervezeti értékek mellett kökemény közigazgatási és ellenőrzési elemek is megtalálhatók a tevékenységében, amiket harmonizálni, szintetizálni kell.

• **Tegyük bonckés alá ezt az összetett tevékenységet! Gondolom, a covid mindhárom területen érezte hatását...**

– Sajnos igen. Mostani ismereteink szerint az ötödik hullám csúcspontja után vagyunk, és a harmadik éve élünk együtt a járványnak nemcsak az egészséget, hanem a közösséget, néha a szellemiséget is romboló hatásaival. Minden józanul gondolkodó ember tudta, hogy enyhén szólva sem a horgászat volt a legfontosabb kérdés. Mégsem volt könnyű végigélni a kezdeti időszakot, amikor még nem dőlt el, hogy lehet-

egyáltalán horgászni vagy sem, és ha nem, azért ki a hibás: a MOHOSZ vagy más?

• **Ebből a helyzetből azért jól jöttetek ki...**

– Elmondhatom, hogy Európa-szerte a magyar horgásztársadalom tudott a legszabadabban élni a szenvedélyének, ami nagyon nagy eredmény, és nagyon meg kellett küzdenünk érte. Ezúton is köszönöm a horgászok hozzáállását, akik toleránsan viselkedtek ebben az időszakban, és pozitív megközelítéssel nézték, hogyan tudunk a járvány időszakában is kimenni a vízpartra, és hogy hogyan lehet megtartani a versenysportprogramokat.

Az ügyvitelre is hatással volt a járvány, mert a legfőbb döntéshozó szervezetet, a választmányt nem tudtuk összehívni. Elektronikus döntéshozatalra kellett átállni. A Választmány tavaly novemberben érte utol magát, és ismét élőben tudtuk meghozni a továbblépéshez szükséges fontos döntéseket.

• **Mi volt a legfontosabb döntés?**

– Az, hogy megújítottuk a stratégiánkat, és 2024-ig meghatároztuk benne a tennivalónkat. Azért 2024-ig, mert akkor jár le a mostani vezetés mandátuma. A stratégiában megfogalmaztuk, hogy milyen jövőt gondolunk a magyar horgásztársadalom számára. Természetesen ehhez a stratégiához ragaszkodunk, ez határozza meg a tetteinket, erre fűztük fel a 2021-es, és a további évek tennivalóit.

Dérer István: a járvány idején Európa-szerte a magyar horgásztársadalom tudott a legszabadabban élni a szenvedélyének, ami nagyon nagy eredmény, és nagyon meg kellett küzdenünk érte

• **Mit profitálhatnak a horgászok a változásokból?**

– Amennyiben átláthatóan működik az egyesület, a tagszövetség, és ha van pályázási hajlandóság, akkor fejlődik a szolgáltatás, széptül a vízpart, így egyértelműen az oda tartozó horgász is nyertese lehet a változásoknak. S ahogy megyünk tovább a megkezdett úton, azt kell tudomásul venni, hogy a horgász a lábával fog „szavazni”, és azokat a vizeket keresi majd fel, ahol számára a legkedvezőbb a szolgáltatások összessége. Persze, ez lehet a drágább megoldás is, mert a minőségi szolgáltatások nyújtása is pénzbe kerül. Am ahol teljes az infrastruktúra, van hideg-meleg vizes mosdó stb., máshol pedig szociális blokkként két bokor, akkor nyilvánvaló, hogy melyik a vonzóbb hely. Persze, nem mindegy, hogy milyen a halállomány. Zárt víznél és nyílt víznél teljesen mások az elvárások, sosem lesz köztük egyenlőség. De nekünk az a feladatunk, hogy a horgászok mellett a

► vízkezelők számára is a lehető legteljesebb információkat adjuk a döntéseik meghozatalához. Erre korábban nem volt lehetőségünk.

• **Lássuk a medvét, pontosabban a részleteket! Milyen szervezeti változások mentek végbe?**

– Mielőtt számháborúba keverednék – ezt sosem szerettem –, hangsúlyoznám, hogy a MOHOSZ Magyarország legnagyobb hálózatos civil szervezete, amit az igazol, hogy tavaly év végéig több mint 770 ezer regisztrált horgász került a nyilvántartásunkba. Sajnos több ezer regisztrált horgászt el is veszítettünk a járvány miatt, és sokan vannak, akik nem aktívak, de regisztráltak. Ezért a mennyi az annyi kérdését azzal zárnám, hogy valójában 700 ezer horgász van Magyarországon. Azt viszont látjuk, hogy a fiatalok és a hölgyek beáramlása a rendszerbe most is zajlik, ami jelzi azt is, hogy egyre inkább családi, közösségi programmá válik a horgászat. Ezért is fontos a teljes körű szolgáltatás nyújtása.

• **A másik fontos, kiemelt feladatuk a halórzés. Erősödött-e a halóri gárda?**

– A „Szövetségben a horgászokkal” című tájékoztató kiadványban Orbán Viktor miniszterelnök úr az előszóban hangsúlyozta, hogy a természetes vizeink megóvása, a hosszú múltra visszatekintő magyar horgászkultúra megőrzése nemzeti kötelességünk. A magyar kormány ezért stratégiai szövetségeseinként tekint a hazai horgászok örvendetesen gyarapodó közösségére. Mi pedig igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a vállalt értékeinkhez és társadalmi súlyunkhoz méltó, kiemelt figyelmet, szakmai és anyagi segítséget megkapjunk a kormánytól. Mindezt azért most mondtam el, mert a halóri szolgálatunk fejlesztésében is nagy szerepet játszott a közfeladatok ellátásával való megbízás, hiszen forrásokhoz jutottunk. Jelenleg 711 hivatásos, és 1136 társadalmi halór teljesít szolgálatot. A hivatásos halórok rendészeti jogosítvánnyal rendelkeznek, akik többségében egyenruhában, alkalmazottként végzik a munkájukat, védik az állami tulajdont, a vízparti értékeket. Ők ugyanúgy, mint az ügyviteli dolgozók, a bérezésben sem maradhatnak le, a minőségi munkát náluk is meg kell fizetni.

• **Tavaly több hír jelent meg a halóri intézkedésekről. Milyen fejlesztéseket valósítottak meg a halóri szolgálatnál?**

– A halóri állomány egységesen jelenik meg a vízparton. Fontos, hogy a halór magának érezze a vizet és a halállományt, és az is, hogy először ne hatósági személyként lépjen fel. A prevenció nagyon fontos, nem mindjárt a büntetési tételeket kell hangsúlyozni, a párbeszédet kell előtérbe helyezni.

2021-ben az Országos Versenypálya-minősítési és -fejlesztési Program keretében három versenypályát fejlesztettek központi támogatással. Az útépitési, partvédelmi és pályaépítési munkák eredményeként a Nagykunsági-főcsatorna Kenderes-Bánhalma melletti szakasza (25,1 millió Ft), a Szolnok melletti Alcsiszigeti-Holt-Tisza (2. ütem, 25,9 millió Ft) és a Bátonyterenye melletti Maconkai-víztározó (25,6 millió Ft) versenyerületeit tartósan alkalmassá tették nemzetközi versenyek minőségi megrendezésére. A kivitelezés költségei meghaladták a 92,6 millió forintot, és a horgászszövetség 76,6 millió forint támogatást nyújtott a munkálatokhoz. Korábbi támogatások: Nagybajomon az Ötös Hárs-víztározó 1,5 millió Ft, 2019; Debrecen, Látóképi-víztározó 7,1 millió Ft, 2020; Szolnok, Alcsiszigeti-Holt-Tisza 1. ütem 19,1 millió Ft, 2020; Szeged, Maty-ér, 3x5,6 millió Ft, 2019, 2020, 2021.

Külön siker, hogy Szolnokon és Bátonyterenyen-Maconkán hazai vb-győzelemmel sikerült megkoronázni az elvégzett munkálatokat.

A Maconkai-víztározó valódi horgászparadicsom

A jó munkához jó körülmények szükségesek, s ehhez az eszközök, a járművek rendelkezésre állnak. Az eszközpark fejlesztése folyamatos, márciusban érkeznek például az új Suzuki Jimny járművek. De a kamerák, csónakmotorok és egyéb eszközök beszerzése is folytatódik az idén.

• **Ha már itt tartunk, beszéljünk-e a bevételi források alakulásáról?**

– Természetesen. A legnagyobb bevételi forrás a horgászok díjbefizetéséből adódik, az állami jegyek eladásából származik, s ez meghaladta a másfél milliárd forintot. A második helyen az egységes szövetségi hozzájárulás központi díjhányada áll, ebből 450-500 millió forint származik. Majd a központilag hasznosított vizek bevétele következik, mint például a Velencei-tó.

• **Nem rossz példa-e most a Velencei-tó?**

– Pont nem, mert a vízhiány által terhelt időszak jól példázza, hogy felelősen a bevétel kétszeresét költöttük a fenntartható működtetésre. Folytatva a felsorolást, vannak az egyéb állami bevételek, ami agrár- és sporttámogatás, ezek összessége évente 100 millió forintot haladja meg. A következő évek költségvetéseibe szeretnénk beépíteni a korábbi kormányhatározatban támogatott infrastruktúra fejlesztési és horgászturisztikai támogatásokat, így még hosszabb távra és még nagyobb biztonsággal tervezhetünk.

• **Ugyancsak kiemelt programjuk az utánpótlás-nevelés...**

– Ez az egyik legrégebbi programunk, 2014 óta kiemelten foglalkozunk a fiatalokkal, mert ez a jövő. Csak felsorolnám a program elemeit: gyermek és ifjúsági horgásztáborok szervezése, korszerű horgászversenyek megrendezése, iskolai sporthorgász szakkörök beindítása, szervezett horgászati szakkiallítások látogatása, gyermekrajz pályázatok kiírása. A MOHOSZ a HUNOP keretében 2017-től számos már jól bevált programot indított azzal a céllal, hogy a horgászatot, mint a természetben gyakorolható, változatos szabadidős tevékenységet népszerűsítse a fiatalok között, illetve kapcsoltan költségátvállalással, horgászszerszámokkal, illetve oktatási anyagokkal egyaránt támogassa a horgászszervezetek gyermek és ifjúsági programjait. A 2019–2021 években a teljes program ráfordítási értéke megközelítette a 227 millió forintot, amelyből a központi, pályázati alapú MOHOSZ OHSZK támogatás 128 millió forintot, míg a horgászszervezetek önrésze 99 millió forintot tett ki.

• **A horgász-versenysport támogatása jól jövedelmez, hiszen sok világ-és Európa-bajnoki érmet begyűjtöttek...**

– A horgászsportnak még nagyobb a múltja, mint a HUNOP-nak. Büszkén, és hosszasan sorolhatnám az eredményeket,

tavaly például 16 kiemelt nemzetközi versenyen vettünk részt, amelyből 14 volt a világ-, és Európa-bajnokság. Ezekben a sportolóink minden idők legjobb eredményével 8 arany, 5 ezüst-, és 5 bronzérmeszt szereztek. A jövedelmező jelzőn pedig az anyagi dimenzió helyett az erkölcsi hozzáadott értéket értsük, mivel a támogató ebből közvetlenül nem profitál, a sportoló pedig nem kap a teljesítményéért anyagi elismerést. A sportprogramunk kiegészült az országos versenypálya fejlesztési programmal is, aminek keretében tavaly három versenypályát fejlesztettünk központi támogatással. Ezekben a pályákon már biztonsággal lehet nemzetközi versenyeket kiváló szinten megrendezni.

• **Gondolom, az informatikai háttér fejlesztése is folyamatos, kiemelt feladatuk.**

– Így igaz. Szeretnénk, ha az 1600 jegyértékesítési pontot, a 700 ezer horgászt és a teljes ügyvitelt magas szintű informatikai háttér segítsé. Erről pedig azt kell tudni, hogy a naprakész állapot folyamatos fejlesztést igényel, hiszen az elektronikus szolgáltatással jelentősen megkönnyítjük a horgászok életét is. Persze, a papír alapú megoldásokról sem mondunk le, az idősebb horgásztársak érdekében.

• **A kiemelt feladatok sora még korántsem ért véget, hiszen például a horgászturisztikai fejlesztésekről, vagy éppen a kormorán problémáról külön fejezetet kellene nyitni. De terjedelmi okokból zárjuk most azzal a beszélgetésünket, hogy milyen célokot tűztek maguk elé az idén?**

– Legyen a következő cikktémánk a horgászturisztikai fejlesztés, mert valóban fontos megvalósult, és főleg megvalósítandó feladatokról számolhatunk majd be. Ami az ideai célokot illeti, a MOHOSZ a 37 közzeladattal egyedülálló lehetőséget kapott, ami tartós, komoly felelősséggel jár. Ennek egyik pozitív oldala, hogy a közzeladat-ellátás és a központi szervezet finanszírozásán túl évente több százmillió forintos támogatás érhető el azon horgászszervezetek számára, ahol aktív közösségi élet, van szervezeti nyitottság és ügyviteli átláthatóság, kapcsolatosan valódi teljesítmény, szolgáltatói szemlélet uralkodik. A közvetlen és közvetett MOHOSZ OHSZK támogatásból minden olyan horgászszervezet részesülhet a jövőben is, amelyik törvényesen és valóban átláthatóan működik, s teljesíti a jogszabályi előírásokat, illetve a MOHOSZ választmánya által elfogadott határozatokat. Csak együtt haladunk, haladhatunk előre!

HAJTUN GYÖRGY

Emlékezetes halászati-horgászati szakember-találkozó

A pandémia miatt egy év szünet után rendezték meg ismét Gödöllőn a halászati-horgászati szakember-találkozót. Január utolsó napjaiban több mint 170 érdeklődő szakember vett részt a tizenegyedik alkalommal megtartott szakember-találkozón, ami jelezte, hogy az ágazat szereplői igencsak igényelték már a személyes találkozást a lassan két éve tartó bezártság után. Urbányi Béla, a Gödöllői Campus főigazgatója, egyetemi tanár, az MTA doktora, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szent István Campus Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet Halgazdálkodási Tanszékének intézetigazgatója volt a rendezvény moderátora.

Gyuricza Csaba, a MATE rektora köszöntőjében arról beszélt, hogy a MATE létrejöttével évtizedek óta nem tapasztalt jelentőségű, az ágazat jövőjét szolgáló átalakulás történt az agrár-felsőoktatásban. Az új intézmény egységes szakmai irányítás alá vonta a széptaprazott hazai oktatási és kutatási rendszer nagy részét, így az akvakultúra gödöllői, kaposvári, keszthelyi és szarvasi műhelyeit is. Az egyetem rektora kiemelte, hogy a halgazdálkodási technológiában megvalósuló magyar agrárinnovációt világszerte elismerik. A hagyományossá vált országos találkozó annak eredménye, hogy az ágazat szereplői –közös érdekeiket felismerve – összefogtak konfliktusaik megoldása és a fejlődés érdekében. A halgazdálkodásban óriási potenciál van, ami az oktatással szemben is új követelményeket támaszt, hangsúlyozta a rektor.

A csúcstechnológia megfelelő használatához, a dinamikus fejlődéshez, hazai és nemzetközi teljesítményünk növeléséhez szükség van a humán erőforrás bővítésére. Az ágazatban a generációváltáshoz kapcsolódóan jelenleg 1000-1500 szakember képzésére mutatkozik igény. Az egyetem ezt felismerve többek között angol nyelvű halgazdálkodási mesterszak indítását tervezi, aminek az előterjesztését a találkozó napján tárgyalta az egyetemet fenntartó alapítvány kuratóriuma. A rektor arról is szólt, hogy az akvakultúrában felhalmozott tudás az ágazat GDP-hez való hozzájárulásánál is értékesebb. Európán kívüli országok nagyköveteivel találkozáva felfigyelt rá, hogy a diplomaták az első helyen említették a MATE-val való együttműködés bővítésének a szándékát a halgazdálkodás területén.

Persze, itthon is bőven akad tennivaló, mivel Magyarország az akvakultúra-termékekből nettó importőr, pedig minden adottságunk megvan hozzá, hogy ezt megváltoztassuk. A vertikális termékpálya sem azt a képet mutatja, amit a lehetőségek ígérnek. A feldolgozottság növelése, a választék bővítése szintén hagy kívánnivalót maga után. Ki kell használni az őshonos fajokban rejlő potenciált, zárta köszöntőjét Gyuricza Csaba.

Urbányi Béla, az Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet igazgatója a megszokottól eltérően „Az akvakultúra oktatás-kutatás-fejlesztés-innováció jelene és jövője az új MATE egyetemi környezetben” címmel tartott előadást. Az igazgató kapcsolódott a rektor köszöntőjéhez, bemutatta a MATE-AKI tevékenységét. A MATE-AKI munkájáról szólva elmondta, hogy a szervezeti egység 116 munkatársának 41 százaléka rendelkezik doktori fokozattal. Az elmúlt öt éves teljesítményüket 190 tudományos publikáció mellett 4,776 milliárd forint pályázati forrás elnyerése fémjelzi. A tanszék további szolgáltatásaiból 1,484 milliárd forint bevétel származik, így összességében több mint 6 milliárd forinttal járultak hozzá a MATE költségvetéséhez.

Akár hitvallásként is megfogalmazható, hogy a tanszék küldetése a piacorientált oktatás a halászat-halgazdálkodás, a horgászat, a környezetbiztonság és a környezettoxicológia tudományágakban. Ugyanezen a területen fejtik ki K+F+I tevékenységüket, és szaktanácsadást nyújtanak határainkon innen és túl egyaránt. A hallgatók eredményességét jelzi, hogy öt év alatt 235 szakdolgo-

▶ zatot és diplomamunkát készítettek, továbbá 25 PhD-t védtek meg az intézetben. A szakember-utánpótlás megteremtéséért is sokat tesznek, mivel az angol nyelvű MSc szak megalapítása és elindítása mellett mezőgazdasági vizsgázók és környezettechnológus BSc szak indítására, horgászvezető szakirányú továbbképzés megalapítására és elindítására, a hidrobiológus-képzésben MSc biotikus szakirány indítására készülnek magyar nyelven.

Urbányi Béla végül hangsúlyozta, hogy innovációról akkor lehet beszélni, ha a kutatás és a fejlesztés vállalati partnerekkel történik. Törekvéseiket elősegíti, hogy csaknem minden halgazdálkodási cégnél és szakigazgatási szervezetnél dolgozik volt hallgatójuk, így erős a kapcsolati hálójuk. A nagy érdeklődést mutatja, hogy a szakember-találkozóra 180-an regisztráltak.

Horn Péter akadémikus „A haltenyésztés versenyképessége más állattenyésztési ágazatokkal, az állati fehérje termeléssel és a környezetterheléssel összefüggésben” című előadását nagy várakozás előzte meg, annál is inkább, mert Horn Péter tagja az egyetemet fenntartó alapítvány kuratóriumának. Ezúttal a pandémia miatt, orvosi tanácsra, Urbányi Bélát kérte fel gondolatai tolmácsolására.

Horn Péter szerint egyértelmű, hogy az emberiség jó életminőségének, jó egészségi állapotának megőrzésében – figyelembe véve, hogy milyen sok országban öregszik a társadalom – az állatfehérje-ellátás alapvető fontosságú marad, és még inkább azzá válik a jövőben. A kritikus faktor a szaporaság. A kevésbé szapora ágazatokban hatalmas mennyiségű takarmányt igényel a szülőpopuláció fenntartása – ami a halfajokhoz képest jelentős versenyhátrány. Az emberi halfogyasztás 53 százalékát akvakultúras termelésben állítják elő, aminek az értéke 2030-ra elérheti a 60 százalékot. Az akadémikus a haltenyésztés jövőjét a genetikai programok kibővítésében látja. A haltenyésztés termelését az állományok intenzív szelektálásával és a genetikai vonalak javításával meg tudnánk duplázni a következő 13 évben.

A második plenáris előadást *Bardócz Tamás*, a máltai székhelyű AquaBio Tech kutatás-fejlesztési és innovációs igazgatója tartotta, „Akvakultúra technológiák fejlesztése és ezek adaptálásának lehetőségei a hazai haltermelésben” címmel. A halas szakember ismertette a világ halgazdálkodásának innovációs trendjeit, a digitalizáció szerepét a precíziós haltermelésben, a precíziós haltakarmányozás-

sal és a precíziós vízmonitorozással kapcsolatos kísérleteket és technológiákat, a körforgásos akvakultúra lehetőségeit, és megismertette a résztvevőket egy kenyai kísérleti előnevelő rendszer működésével. Végül kitért a fejlett technológiák adaptálásának lehetőségeire a hazai haltermelésben.

A délutáni szekció első előadását *Mihalics Vivien* osztályvezető (Vidékfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság, Irányító Hatósági Főosztály, Halászati Alapok Osztály) tartotta, a MAHOP tapasztalatairól és a MAHOP Plusz tervezéséről. Terjedelmi okokból csak felsorolásszerűen közöljük a további négy előadást. *Szabó Krisztián* ügyvezető (Dinnyési Halgazdaság Kft.) „A pokolnál is lejjebb, avagy a dinnyési halgazdaság elmúlt 5 éve” című előadásából a halgazdaság termelését gátló tényezőkkel (vízhiány, vízminőség stb.) szembesülhetett a hallgatóság, de azt is megtudhatta, hogy azok ellenére is képesek voltak halat termelni. *Boros Attila* telepvezető (V-95 Általános Vállalkozási Kft.) az afrikaiharcsa-tenyésztésről és az innováció gyakorlati alkalmazásának tapasztalatairól számolt be. *Hoitsy György* termelési vezető (Hoitsy és Rieger Kft.) előadása a „Pisztrángtenyésztéstől a gasztronómia csúcsáig, azaz a Lillafüredi Pisztrángtelep elmúlt 90 éve”

Megyei Horgász Szövetség ügyvezető elnöke. A szövetség Magyarország legkisebb megyéjében gazdálkodik, de tagjai létszámát tekintve a középmezőnyben helyezkedik el. Vízterületei jelentős részét a Duna biztosítja. Az elmúlt években, amióta az új vezetőség működteti a szövetséget, komoly előrelépéseket realizáltak. Növelték a telepített halmenyisígyet, egységesítették a horgászrendet, továbbképzéseket és online tanfolyamokat indítottak, fiataloknak és felnőtteknek egyaránt. Létrehozta egy önkéntes alapon működő közösséget, melynek fő feladata a Duna környezetének fenntartható biztosítása. Különböző akciókat szervezve világítanak rá, hogy milyen felelősségünk van természeti és környezeti adottságaink kezelésében és megőrzésében. Az ügyvezető elnök impulzívan és energikusan ismertette eredményeiket, rövid és középtávú terveiket, ami egyértelműen jelezte a hallgatóságnak: a megyében jó kezekben vannak a horgászok.

A következő előadásban *Pálinkás Imre*, a MOHOSZ Velencei-tavi kirendeltség vezetője számolt be a 2021-es velencei-tavi halpusztulásról. A prezentációban történeti áttekintést adott a tavat korábban ért hatásokról, azok utóhatásairól és a jelenlegi állapotát eredményező tevékenységekről. Hangsúlyozta, hogy a tó az

A konferencia résztvevői

bővelkedett a regénybe illő fordulatokban. A nap utolsó előadását *Hoitsy Márton* vadegészségügyi szakállatorvos, víziállatokra specializálódott állatorvos (Vet4Fish) tartotta, mégpedig „Élet a malachitzöld után – halegészségügy napjainkban” címmel.

A második nap első előadója *Osvald Zsolt Imre* volt, a Komárom-Esztergom

egyik legkevésbé kutatott víz hazánkban. A tavalyi halpusztulás rávilágított, hogy mielőbb szakmailag és tudományosan egyaránt megalapozott megoldást kellene találni a tó vízpótlására és hasznosítására. Több alternatíva is volna a víz pótlására, de az volna lényeg, hogy mielőbb elfogadható megoldást találjunk a tó vízének folyamatos pótlására. Ennek hiányában a

A szakember-találkozó két egymásba kapcsolódó hagyománya a „Gödöllői oktatásért és kutatásért” díj átadása, valamint a jeles eseményre megjelent könyv bemutatása a kitüntetett szakember szavaival. A MATE-AKI elismerését idén dr. Mézes Miklós akadémikus nyerte el. A MATE professzora online köszönte meg a díjat, majd ismertette az intézet gondozásában kiadott, 22 szakember által írt kötetet, aminek 14 fejezetében tíz halfaj szerepel.

„A horgászati szempontból jelentős pontyfélék biológiája és tenyésztése” című tankönyv szerkesztői dr. Urbányi Béla, dr. Szabó Tamás és dr. Horváth Ákos voltak.

Mézes Miklós méltatásakor Urbányi Béla elmondta, hogy a díjazott 1953-ban született Budapesten. Igazi városi gyerek volt, a 8 osztályos elemi iskola után elvégezte a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumot. Nem volt kiemelkedő tanuló, csak a jók közé tartozott, de a biológia volt a kedvenc tantárgya, osztályukban a legjobb három között tartották számon. 1972-ben lett a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hallgatója. Harmadéves korában kezdte el hallgatni Horváth László professzor speciális kollégiumait, aki akkor a TEHAG-ból járt az egyetemre előadni. A professzor előadásai sugárzott a gyakorlatközpontúsága, és a leadott tananyagba mindig beépítette, hogy az adott ismeret hol lehet majd a gyakorlatban alkalmazni. Azután, a nyári időszakban, a harmadik, negyedik és még az ötödik évet követően is a TEHAG-ban dolgozott.

Akkoriban Horváth László a TEHAG-ban kutatási igazgató volt, s nyitott volt az újdonságokra. Mézes Miklós másodéves egyetemi hallgató volt, amikor a fejébe vette, hogy az A-vitaminnal szeretne foglalkozni. Bevetette magát az egyetemi könyvtárba és napokon át olvasta a különböző szakirodalmakat. Megállapította, hogy a halak és az A-vitamin relációjában csak nagyon kevés eredmény és vizsgálat áll rendelkezésre. Odaállt tehát Horváth professzor elé, aki azonnal „vevő” volt az ötletére, mert a ponty májzsírosodásának okait keresve gyanakodott valamiféle vitaminnal kapcsolatos háttérre. A kutatási témából tudományos diákköri dolgozatot (TDK) készített, ami „A ponty A-vitamin transzport folyamatok vizsgálata” címet kapta. Az egyetemi TDK-n harmadik lett, így az OTDK-n is elindulhatott. Helyezett ugyan nem lett, de nagyon büszke rá, hogy gödöllői mezőgazdász diákként ELTE-különdíjat nyert.

Mézes Miklós 1977-ben végzett az egyetemen. A diploma megszerzése után 6 hétig brigádvezető volt a TEHAG-ban, Horváthné Gizike volt a nagyfőnök, ő pedig kislőnök-ként dolgozott. E rövid kitérő után 1977. szeptember 1-től állást kapott az Országos Állategészségügyi Intézet (OÁI) kémiai osztályán, ahol Szokolczai József volt a főnöke. Az OÁI-ben csak egy évet töltött, mert Tóth Béla Lajos professzor gyakornoki helyet ajánlott neki alma materében, Gödöllőn. Mézes Miklós 1978. szeptember 1 óta dolgozik az egyetemen. Az Állatlélektan és Állat-egészségügyi Tanszéken 1990. július 1-ig dolgozott, majd elvállalta a Takarmányozási Tanszék vezetését, és azóta vezeti az egyéget. A díjazott 1986-ban lett a mezőgazdaság-tudomány kandidátusa, 1990-ben az egyetem Takarmányozástani Tanszékének vezetője, 1994-ben egyetemi tanár, 2000-ben az MTA doktora, 2010-ben az MTA levelező, majd 2016-ban rendes tagja. Kutatásainak középpontjában jelenleg ugyan a mikotoxinok állnak, de emellett számos más takarmányozási, többek között haltakarmányozási kérdéssel foglalkozik.

tó horgászscélú haltelepítése korlátozottá válik, mivel olyan komplex hatás, ami tavaly érte a tavat, a jövőben is előfordulhat, és a telepített halállományt nem szabad további veszélyeknek kitenni. A tó kutatásában nagy előrelépés volna, ha az agárdi kirendeltségen sikerülne megvalósítani a MOHOSZ-MATE kooperációban tervezett Horgászturisztikai és Kutató Központot.

A nap harmadik előadójaként Kasza Gyula Nébih-osztályvezető tájékoztatott a hazai pontyfogyasztás alakulásáról, egy, a hivatal által koordinált felmérés alapján. Az általánosan tudott trendek terhelik ponty- és halfogyasztásunkat. A szálkás haltest, a nem megfelelő küllem és szag mind-mind „elrettentik” a fogyasztót a haltól. A pontyfogyasztók között azonban komoly megállapítások tehetők: nagyon sokan vannak azok, akik a pontyot rendszeresen fogyasztják. Különböző

csoportokat lehet meghatározni a pontyfogyasztók között, de elmondható, hogy a fogyasztási szokásaikban hasonlóak: igénylik a jó minőségű pontyhúst, abból egy étkezésre 150-300 grammot is elfogyasztanak. Erős összefüggés található a pontyfogyasztás és a horgászat között: a pontykedvelők jelentős hányada egyben horgász is. A hazai pontyfogyasztás korlátjai között a legfontosabb a szálka jelenléte, nagyságrendekkel javítható lenne a pontyfogyasztás volumene, ha szálka mentesíteni lehetne a pontyot. Az előadó 10 háztartásban elvégzett ponty előkészítési és elkészítési szokásokat is bemutatót, melyben a különböző elkészítések során vételt hibákra és azok kiküszöbölésére is felhívta a figyelmet.

A nap utolsó előadásában Ferincz Árpád, a MATE-AKI tudományos főmunkatársa számolt be egy konzorciális kutatás-fejlesztési pályázattól. A GINOP kere-

tében megvalósított projekt a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., az ELKH Limnológiai Kutatóintézet és a MATE-AKI kooperációban, 48+12 hónap futamidő alatt végezte el a vállalat feladatát. A projektben átfogóan vizsgálták a Balaton mikrobiális közösségeit. A feltérképezés során többek között 11 új baktériumfajt írtak le a kutatók. Felmérték továbbá a tó busaállományát, annak mozgási szokásait. Ennek során kezelhető mértékűnek találtak a tó busaállományát. A projekt egyik kiemelkedő eredménye, hogy elemezték a különböző anyagokból és eltérő formában és méretben készített mesterséges ívófészkek használati preferenciáját a süllők esetében. A projekt számos további tudományos és szakmai eredményt hozott, amik alapján egyértelműen sikeresen használták fel a támogatásként kapott anyagi forrást.

H. GY., U.B.

MA-HAL-tagok, figyelem!

Az Agrárminisztérium támogatásával a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet állatorvosi szolgáltatást indított tagjai részére 2020-ban, amit 2022-ben is folytatunk! Dr. Hoitsy Márton halakra specializálódott állatorvos és vadegészségügyi szakállatorvos tagjaink rendelkezésére áll hétköznap 9:00 és 17:00 óra között halegészségügyi szaktanácsadással telefonon vagy elektronikus úton, továbbá az alapszolgáltatás tartalmazza a Budapestre eljuttatott halak parazitológiai vizsgálatát is.

Az alapszolgáltatás a MA-HAL tagjainak ingyenes! Ha a diagnózis nem állítható fel a fent említett lehetőségek alapján, és más kiegészítő vizsgálatok szükségesek, akkor a helyszíni kiszállás és a további vizsgálatok (bakteriológiai és rezisztencia-vizsgálatok, teljes körű diagnosztikai boncolás, egyéb diagnosztikai és laboratóriumi vizsgálatok) nem tartoznak bele az alapszolgáltatásba, azokat személyes egyeztetés és megállapodás alapján végzi el, külön díjazás ellenében.

Elérhetőségek:

Dr. Hoitsy Márton állatorvos

Telefon: +36-30-231-9022

Email: vet4fish@gmail.com

Web: <https://www.facebook.com/Vet4FishdrHoitsy/>

SZIRÁKI BENCE

ügyvezető igazgató

„A MA-HAL csatlakozásával erősebbek lettünk”

A Magyar Állattenyésztők Szövetsége (MÁSZ) két évtizedes története során mindenkor kizárólag szakmai alapokon nyugvó, a hazai állattenyésztés helyzetét rövid és hosszú távon előremozdító érdekeket szem előtt tartva végezte és végzi tevékenységét. A szövetség kiemelt feladata a magyar állattenyésztők érdekeinek képviselése a döntéshozók, a politikusok felé és a közéletben, idehaza és külföldön egyaránt. A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) idén január 1-vel újra a MÁSZ tagjává vált. Wagenhoffer Zsombort, a MÁSZ ügyvezető igazgatóját kérdeztük.

• Igazgató úr, milyen érdekeket képvisel a MÁSZ?

– A MÁSZ legfontosabb feladatai közé tartozik a tenyésztés-szervezési rendszer és a tenyésztési szuverenitásunk megerősítése, a tenyésztőszervezetek érdekeinek összehangolása, azok egységes képviselése a szakminisztérium, a végrehajtó- és a hatósági szervek, továbbá a szakmai és szakmaközi szervezetek felé, továbbá a magyar állattenyésztés szakmai és társadalmi megbecsülésének növelése, kiállítások szervezésében aktív szerepvállalás, a nemzetközi együttműködések elősegítése és az ágazati kommunikáció. Ez utóbbi tevékenység legfontosabb eszköze a Magyar Állattenyésztők Lapja (MÁL), amely az állattartók körében a legolvasottabb és a legkedveltebb szaklap. A MÁL havonta jelenik meg nyomtatott és elektronikus formában. Emellett honlapot, Facebook- és Instagram-oldalt üzemeltetünk, továbbá van podcastunk és YouTube-csatornánk is, tehát minden lehetőséget kihasználunk a gazdák és az emberek tájékoztatására.

• Milyen kapcsolatrendszerrel dolgoznak?

– Stratégiai partnerei vagyunk az Agrárminisztériumnak és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának. Kiváló együttműködést ápolunk a szakigazgatási szervekkel, az ágazatban tevékenykedő valamennyi szakmai és szakmaközi szervezettel, oktatási és kutatási intézetekkel. Komplex módon kapcsolódunk az állattenyésztők életét meghatározó jogszabályalkotási, és döntéshozatali folyamatokhoz, továbbá részt veszünk az ágazati stratégiák megalkotásában. 2021-ben sokat egyeztetünk a 2023-ban kezdődő uniós támogatási időszakról, továbbá arról, hogy 2022-ben emelt szintű és még jobban célzott támogatásokkal segítse a gazdákat a kormány. Nem lehet eleget hangsúlyozni az állattenyésztés szerepét az élelmiszerellátásban, az élhető környezet fenntartásában, a vidék munkaerő foglalkoztatásában. Az ágazatot érő alaptalan vádakra (agri-bashing = az agri-bashing

a gazdálkodók verbális bírálata, néha fizikai bántalmazása) igyekszünk a magunk szerény anyagi lehetőségeihez mérten olyan válaszokat adni, ami a szakmának és a fogyasztóknak is segít eligazodni a félígazságok, az ál- és rémhírek sűrű erdőjében.

• Beszélhetünk-e már arról, hogy összességében milyen évet zártak tavaly az állattenyésztők?

– Igen, beszélhetünk. Nagyon ellentmondásos év volt a tavalyi, mivel az év elején még komoly reményekkel vártuk a járványhelyzet végét és a gazdaság beindulását. Amikor már azt hittük, hogy az átlotottság és a szerzett immunitás miatt nem lesz több jelentős felfutás a megbetegedésekben, mégis sikerült meglepnie bennünket a vírusnak, és jöttek az újabb és újabb hullámok. A világgjárvány globálisan és lokálisan is felforgatta az emberek életét. Nincs olyan család, ahol ne lenne érintettje a fertőzésnek. Az emberi társas kapcsolatokra a távolságtartásnak volt a legrosszabb hatása. Szeretném remélni, hogy a nehezen már túl vagyunk, de azt is tudom, hogy az életünket és a gondolkodásunkat bizony tartósan megváltoztatta a helyzet.

• Sikerült-e alkalmazkodni a nem várt új helyzethez?

– Mivel a jövőbe vetett bizakodás nélkül hosszabb távon nem lehet művelni a szakmánkat, akármennyire is nehéz időszakban vagyunk, az igazi állattenyésztő mindig keresi lehetőségeket, amik kiutat jelenthetnek az első ránézésre reménytelennek tűnő helyzetekből. Ahogyan a jegenyefák, úgy az inputárak sem nőhetnek az éjig. A piaci folyamatok, hosszú távon vizsgálva, egyensúlyi állapot felé közelítenek, azaz sokáig nem lehet olyan, hogy csak a költségek nőnek, a felvásárlási árak meg nem. A baj abból van, hogy a termelői árak csak késve kezdik követni az inputok drágulását és van olyan helyzet is, amikor ezek átmenetileg ellentétes irányba változnak. Ez történt tavaly a sertéspiacon, ahol az export lehetőségek beszűkülése miatt az EU-

ban erős túlkínálati helyzet alakult ki és a sertéstartók kettős nyomás alá kerültek. Ilyen helyzetben sokat segíthet a termék-pálya szervezettsége és a gyors kormányzati döntések. Ez utóbbira jó példa a baromfi- és a sertéstartókat segítő, összesen 5,9 milliárd forint összegű rendkívüli támogatás. Összességében azt lehet mondani, hogy nehéz évet hagyunk magunk mögött, ami a gazdasági nehézségeken túl sok-sok lelki teherrel is meggyötörte az embereket.

Wagenhoffer Zsombor, a MÁSZ ügyvezető igazgatója

• Nagy István agrárminiszter a múlt év utolsó napján benyújtotta a magyar agrárstratégia tervezetét Brüsszelben. A MÁSZ mennyiben járult hozzá a stratégia kidolgozásához?

– Két és fél éves előkészületek után a kormány tavaly év végén nyújtotta be az Európai Bizottságnak a KAP Stratégiai Tervet. Aktívan részt vettünk az előkészítő munkában, számos javaslatot tettünk annak érdekében, hogy az új támogatási rendszer még jobban tudja segíteni a magyar állattenyésztők fejlődését. Sajnos, az uniós keret túl nagy változtatásra nem adott lehetőséget, és a területalapú támogatások túlsúlyával továbbra is erősen a növénytermesztésnek kedvez a rendszer. Öröm és fontos eredmény ugyanakkor, hogy ez évtől a II. pillérhez kapcsolódó támogatások fajlagos összege számottevően emelkedik, és vannak köztük állattenyésztőket érintő jogcímei is (AKG, gyep, őshonos, tej-állatjóléti). A 80 százalékos nemzeti társfinanszírozás révén 2023 és 2027 között az I. pillérből 3400, a vidékfejlesztési

támogatások esetében 2853 milliárd forint lehívása válik lehetővé 2023-tól – a 2021-2022-re jutó 1500 milliárdon felül. A II. pillér forrásainak közel 60 százaléka fordítható gazdaságfejlesztésre. A Bizottságnak fél éve van a stratégiai tervek elfogadására. Ezután a nemzeti jogszabályokat kell megalkotni, továbbá felkészíteni a szakigazgatást és a gazdákat a 2023-ban induló új ciklusra.

• Milyen kihívásokat lát az új KAP-ban?

– Az ÜHG-kibocsátás és a ketreces állattartás tilalma olyan témák, amiket nagyon komolyan kell venni, amikre tudományos vizsgálatokkal alátámasztott cáfolatot kell adni, és ami még ennél is fontosabb, profi kommunikációs szakemberek bevonásával felépített kampányokkal kell széles társadalmi rétegekhez eljuttatni a mi üzeneteinket, magunk mellé állítani az egyébként is mellettünk álló józan többséget. A 2023-ban kezdődő támogatási időszak akkor lesz

sikerés ágazatunk és az ország számára, ha a zöld, fenntartható és körforgásos állattenyésztési gazdálkodást lehetővé tevő tenyésztési és technológiai megoldásokra helyezzük a hangsúlyt.

• Milyen évre számít az idén?

– A rettenetesen nehéz tavalyi év után az új esztendő összességében jobb kell legyen. A globális folyamatok ezt a reményemet megerősítik. Nagy kérdés, hogy hányan vészelik át ezt a krízist. Sajnos, az elmúlt néhány évhez képest mostanában több van, akik és lesznek olyanok, akik úgy döntenek, csökkentik vagy abbahagyják az állattartást. Nem biztos, hogy a kieső állományt vagy termelést pótolni tudják a megmaradók. Vannak figyelmeztető jelek a sertés-, a szarvasmarha- és a kiskérődző-ágazatban: nagyot csökkent a tenyésztési és termelési kedv. Ezekre a kormányzatnak oda kell figyelnie, és mindent el kell követnie annak érdekében, hogy ne történjen helyreállíthatatlan kár.

• Végezetül: mire számíthatnak a hazai akvakultúra szereplői a MÁSZ-tól?

– Világunk rendkívül kiszámíthatatlanná vált, ami megnehezíti a hosszú távú döntéseket igénylő ágazatok szereplőinek a boldogulását, és az is, hogy az EU döntéshozói között most többen vannak, akik teljesen más irányba szeretnék vinni ezt a közösséget, mint amit mi jónak tartunk. A MÁSZ-nak komoly szerepe volt, van és – bízom benne – lesz is abban, hogy a tagországok között a magyar állattenyésztők tudnak a legtöbb jogcímen támogatáshoz jutni. Azzal, hogy a MA-HAL is csatlakozott közösségünkhöz, még erősebbek lettünk, és reményeim szerint közösen az akvakultúra ágazat szereplőinek az érdekeit is még jobban tudjuk képviselni. Mi a MÁSZ-ban azért dolgozunk, hogy az állattenyésztésnek ne csak dicső múltja, de sikeres jövője is legyen.

H. GY.

A vizes élőhelyek megőrzésének alapvető fontosságú

Huszonöt éve hívja fel a Föld lakosainak figyelmét a vizes területek és élőlények védelmére a vizes élőhelyek február 2-ai világnapja. Környezetvédelmi szempontból kiemelkedően fontos kérdés természetes vizeink állapota, az egészséges ökoszisztéma fenntarthatósága. Ferincz Árpád, a MATE Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet Természetesvízi Halökológiai Tanszékének vezetője arról nyilatkozott lapunknak, hogy mennyire kell aggódnunk tavaink és folyóink miatt.

„**A**vizes élőhelyek ökológiai-környezeti állapota komplex kérdés. Megítéléséhez számos tényezőt számításba kell venni, főként az adott élőhelyen rendelkezésre álló víz mennyiségét és minőségét, illetve azt, hogy ezek mennyire térnek el az ott megszokott természetes vagy természetközeli, úgynevezett referenciaállapottól. A minősítőrendszer eredményeit tekintve megállapítható, hogy a helyzet nem túl szívdertítő. Így talán kevésbé hangzik meglepően, hogy a vezető nemzetközi szaklapokban olvasható publikációk bevezetőjében gyakorta olvasható az a mondat, hogy „az édesvízi élőhelyek a Föld leginkább veszélyeztetett ökoszisztémái közé tartoznak” – tudtuk meg a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem tudományos főmunkatársától.

Arra a kérdésre, hogy milyen jelenségek-ből ered a fennálló krízishelyzet, elmondta,

hogy a legfőbb veszélyeztető tényezők mind az emberi aktivitásokhoz kötődnek. Kiemelendő közülük a szándékos élőhelypusztítás, az idegenhonos és az inváziós fajok terjedése, a klímaváltozás, a tápanyagterhelés és a mikroszennyezők.

„Fontos megjegyezni, hogy ezek a tényezők általában nem egymástól függetlenül hatnak, hanem többnyire egymás hatását erősítik. Például egy folyóvíz keresztirányú zárásakor (duzzasztómű építése) megváltoznak az áramlási viszonyok, a víz lelassul, a benne oldott oxigén mennyisége megváltozik (csökken) és ez az egész zavarási/módosítási folyamat kedvez az idegenhonos fajok gyors elszaporodásának. A különböző mikro szennyezők (pl. gyógyszerhatóanyag-maradványok, mikro műanyagok, peszticidek stb.) vízi ökoszisztémára gyakorolt hatásait csak napjainkban kezdik részletesebben feltárni. Az már szinte köz-

tudott, hogy a vizekbe kerülő hormonok (ösztrogén, tesztoszteron) szélsőséges esetben szaporodásképtelen halpopulációkat eredményeznek, az viszont talán kevésbé köztudott, hogy számos egyéb vegyület vagy hatóanyag rendelkezik ezen hormonokhoz hasonló másodlagos hatással” – tette hozzá Ferincz Árpád.

További aggodalomra ad okot, hogy a szennyvíztisztítók nem képesek a mikroszennyezők ártalmatlanítására, ezért a belőlük kijutó keverék jellemzően nagyon sokféle (akár 30-50) hatóanyagot tartalmaz. Arra nézve, hogy ezek együtt, egymással kölcsönhatásba lépve milyen hatást

▶ fejtenek ki a vízi élőlényekre, szinte semmit nem tudunk. Bízunk kell azokban a kutatásokban és innovációs eljárásokban, amelyeket annak érdekében folytatnak, hogy 10-20-30-50 év múlva is elérhetőek legyenek természeti értékeink.

A MATE kutatója úgy véli, napjainkra nemcsak a tudományos társadalom, de a döntéshozói oldal is egyre inkább felismeri, hogy a felszíni vizek és a hozzájuk kapcsolódó vizes élőhelyek megőrzése alapvető. Ehhez kapcsolódó adatgyűjtés, illetve monitoring jellegű terepvizsgálatok már zajlanak.

„Természetesen ugyanígy kiemelt fontosságúak a különböző problémakezelés-orientált fejlesztések. Gondoljunk itt például a mikro szennyezők semlegesítésére fejlesztett szűrőrendszerre, vagy éppen a környezeti kármentesítésre alkalmazható biodegradációra (szennyező anyagok lebontása) képes mikrobákra. Ez utóbbiak anyagcseréjük során képesek valamilyen vegyi anyag ártalmatlanítására.”

A vizes élőhelyek élővilágát tekintve kiemelten veszélyeztetettek a halak és a kétéltűek. Mint megtudtuk, az IUCN (Természetvédelmi Világszervezet) adatai alapján az Európában leírt 531 édesvízi halfaj 42 százaléka veszélyeztetett, 15 pedig már kihalt, Észak-Amerikában a 761 halfaj közül 280 veszélyeztetett, 61 kihalt.

„A halállományok esetén kiemelt probléma az idegenhonos, sok esetben invázióssá váló fajok megjelenése. Ezt jól illusztrálja, hogy a hazai vizeinkben napjainkig száznál is több nem őshonos halfaj betelepítéséről van információnk. Szerencsére jelenleg csak a töredékük okoz komolyabb ökológiai vagy gazdasági kárt – azonban nem tudhatjuk, hogy ez hogyan változhat a későbbiekben.”

„A kétéltűek esetében talán még rosszabb a helyzet – tette hozzá. – Esetükben a közel 6 ezer leírt faj nagyjából kétharmada veszélyeztetett, a maradék egyharmadról pedig nem rendelkezünk elégséges és eléggé megbízható információval ahhoz, hogy természetvédelmi helyzetüket meg tudjuk ítélni. A kedvezőtlen változási folyamatok kiváltó okai között – az emberi tényezők mellett, vagy azoké közé tartozóan – hangsúlyosan szerepel az antropogén eredetű globális klímaváltozás, ami elsősorban a gyorsasága miatt jelent hatalmas veszélyt.”

„Az élőlényeknek egész egyszerűen nincs ideje alkalmazkodni a megváltozott környezethez. Hazai viszonylatban a legtöbb klímamodell a szélsőségek erősödését jelzi – és ezt egyre inkább a saját bőrünkön is tapasztaljuk. A csapadékeloszlás egyre szélsőségesebbé válásával a korábban állandó vízü vízfolyások, illetve sekély tavak egyre gyakrabban száradnak ki. Újbóli be-

népesülésük során rendszerint előnyre tesznek szert a tág tűrésű, gyakorta idegenhonos fajok. A folyamat gyakori ismétlődése esetén az élőhely szempontjából szűk tűrésű, természetvédelmi, ökológiai vagy gazdasági szempontból értékes fajok lassan visszaszorulnak, vagy éppen teljesen eltűnnek. Ez is jól illusztrálja, hogy a klímaváltozás hatása rendszerint aszimmetrikus, tehát különböző mértékben érinti az egyes fajokat.”

Hogy a tudomány miként tud hatással lenni a romló tendenciát mutató állapotokra, fontos kérdés, melyre a válasz nyilvánvaló: „A kutatók feladata, hogy a rendelkezésre álló adatokat megfelelően elemezve és adott esetben a tudomány nyelvéről lefordítva eljuttassák egyrészt a döntéshozók, másrészt „minden érintett”, azaz a társadalom egésze számára. Sajnos még mindig ott tartunk, hogy a világ vezető hatalmai között vannak olyanok, akik látszólag nem vesznek tudomást a klímaváltozás hatásairól. Elsőként őket kell meggyőzni. Aztán ráébredszteni az embereket, hogy a környezettudatosság megtagadásával nagy kihívások elé fogjuk állítani a jövő generációit. A klímaváltozás környezeti hatásainak kutatására, illetve a hatások mérséklésére irányuló fejlesztéseket minden esetben kiemelten kell kezelni.”

Forrás: MATE Médiaközpont

A vadászattal együtt jár a természet és a magyar föld szeretete

„Halászati-vadászati hagyományaink nemcsak a természet ismeretét, hanem nemzetünk több mint ezeréves tapasztalatát is hordozzák” – jelentette ki Nagy István agrárminiszter a február 17–20. között tartott 28. Fegyver, Horgászat, Vadászat Nemzetközi Kiállítás megnyitóján.

A vadászok a rájuk bízott értékekkel felelősen gazdálkodva, korszerű, hosszú távon is fenntartható vadgazdálkodást végeznek, jelentette ki a tárca vezetője. A vadászható fajok állományának kezelése hazánkban mintegy 30 milliárd forintot jelent évente. Nagy István hangsúlyozta, hogy a kormány 2013-ban azzal a céllal alakította meg az Országos Vadgazdálkodási Tanácsot, hogy megteremtse a vadgazdálkodás széles körű társadalmi és tudományos, szakmai alapját, valamint hogy összhangot teremtsen az állami tulajdonú vad védelméhez fűződő érdekek között. A miniszter kiemelte, hogy idén márciusban tarthatják alakuló üléseiket a területi vadgazdálkodási tanácsok, amelyek fontos szerepet játszanak a szakmapolitika megyei céljainak megfo-

galmazásában és a szakmai, illetve érdekképviseleti szervezetek vadászati ágazatot érintő megyénkénti egységes álláspontjának a kialakításában.

A korábbi években a vadkárbecslésnek nem volt egységes eljárásrendje hazánkban. Ennek orvoslására dolgozták ki a Vadkárfeleltételi és -értékelési Útmutatót és az Egységes Mezőgazdasági Vadkárfeleltétési Útmutatót. Továbbá tavaly megjelent a magyar agárvadászati alkalmassági vizsgaszabályzat, így már büszkén mondhatjuk, hogy az agarászat, mint tradicionális vadászati mód, ismét lehetővé vált.

A szürke fogoly megmentése, az egyedszám gyarapítása érdekében az Agrárminisztérium stratégiát készít, a vadászatra jogosultak bevonásával, tette hozzá a miniszter.

A miniszter nemzeti kötelességnek nevezte természetes vizeink óvását és a hosszú múltra visszatekintő magyar horgász-kultúra tradíciójának az őrzését, ezért a kormány stratégiai szövetségesként tekint a hazai horgászok immár csaknem 800 ezer főt számláló közösségére. Nagy István kiemelte, hogy az elmúlt három évben több mint 150 horgászszervezet részesült összesen csaknem 450 millió forint haltelepítési támogatásban, 2020-ban pedig megvalósulhatott a magyar halgazdálkodás történetének legnagyobb haltelepítési akciója. Emellett a halállomány nagyságának és sokszínűségének megőrzése érdekében kiemelt figyelmet fordít a tárca a vízminőség megőrzésére. Az elmúlt években – a 137 támogatott horgászszervezet munkája révén – összesen 165 millió forint értékű vízminőség-javítást szolgáló eszközpark jöhetett létre, sorolta a miniszter. Nagy István emlékeztetett rá, hogy 2018. január 1-jével az étkezési hal áfája 27-ről 5 százalékra mérséklődött, a „Minőségi Magyar Hal” tanúsító védjegy pedig

valódi garancia vásárlók számára a haltermékek kiváló minőségét illetően.

A miniszter elmondta, hogy természeti értéinkhez hű tevékenységükkel a horgászok hozzájárulnak az őshonos halállomány és az élőhelyek védelméhez, illetve a vízparti szolgáltatások fejlesztéséhez. Ennek köszönhetően egyre népszerűbb a horgászturizmus, ami összességében 100 milliárdos nagyságrendben járul hozzá a gazdasághoz. Nagy István kitért a nagy sikert arató tavalyi „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállításra, és köszönetét fejezte ki a rendezvény lebonyolításában közreműködő háttérintézményeknek, kiemelve a nemzetipark-igazgatóságokat és az állami erdőgazdaságokat.

Forrás: AM Sajtó